

Waarom / doel van de activiteit

Decoreer stenen en plaats ze bij een herinnering monument zoals oorlogsgraven.

Beschrijving van de activiteit

In aanloop naar 4 en 5 mei, of ter gelegenheid van een bijzonder verlies binnen je eigen groep kun je met je speltak herdenkingsstenen maken. Deze stenen kunnen samen als aanvulling op een monument dienen, bijvoorbeeld het herinneringsmonument ter nagedachtenis aan de tweed wereldoorlog. Maar ook voor een herinneringsmonumentje binnen de eigen groep als er een lid plotseling is weggevallen.

Het beschilderen van een steen uit een rivier is een leuke manier om bijzondere gebeurtenissen te herdenken, zoals het herinneren van een overledenen of om een steen te bewaren die je mee naar huis hebt genomen van een reis. Het is ook een fantastische en creatieve hobby. Je hoeft geen schilderlessen te nemen of een kunstenaar te zijn om met plezier een steen te beschilderen. Het enige wat je om te beginnen hoeft te doen, is een rots vinden, die beschilderen en vervolgens je werk afronden.

De voorbereiding

Zoek een steen. Als je specifiek op zoek bent naar een riviersteen, is de beste plaats om die te vinden langs een rivierbedding. Hier vindt je stenen die vergelijkbare kenmerken hebben als die in beekjes, meren en langs stranden. Je kunt elke steen gebruiken die je aanspreekt, maar gladde stenen zijn ideaal om te beschilderen. Verweerde stenen die al lange tijd in het water hebben gelegen zijn geweldig om te beschilderen, omdat ze door het water hebben gerold, en daarmee glad en afgerond zijn geworden.

- Je mag geen stenen meenemen uit nationale parken en natuurgebieden.
- Wees voorzichtig wanneer je naar stenen zoekt. Kom niet te dicht bij het water, tenzij je zeker weet dat het veilig is, en doe dit niet alleen.

Maak je riviersteen schoon. Zorg ervoor dat er geen vuil meer aan vastzit, en op geen enkele plek schilfert. Maak de steen schoon door hem in warm zeepsop te leggen en schoon te schrobben met een tandenborstel. Daarna spoel je de steen af en dep je hem droog met een handdoek.

- Gebruik voor de moeilijke plekken korrel 100 schuurpapier, gevolgd door 150 en eindelijk korrel 220.

Leg de steen klaar op een tafel. Maak de ruimte waar je de steen gaat beschilderen klaar. Je kunt overal verven, maar een tafel of bureau is ideaal, want het geeft je de ruimte. Vergeet niet om een krant of keukenpapier neer te leggen, zodat de verf niet op de tafel terecht komt.

Variante 1: Het beschilderen

Kies een ontwerp. Kies een ontwerp dat je leuk vindt. Je kunt de hele steen ergens op laten lijken, zoals een dier, of verf een (zeer) klein tafereel op de steen. Een aantal opties zijn:

- Dieren: een kat, een hond, een vis, een lieveheersbeestje of een uil.
- Voor een tafereel kun je bijvoorbeeld een huis schilderen, of een boomtak met een vogel erop.
- Als de steen groot genoeg is, kunt je een inspirerend woord verven, zoals 'geloven', of 'hoop'.
- Je kunt ook monsters op de steen schilderen, zoals het monster van Frankenstein, om tijdens Halloween tevoorschijn te halen.
- Fantasie / vrije vormen: stippen, hartjes, vlaggen enzovoort

Schets het ontwerp op de steen. Zodra de steen schoon is, schets je met een potlood schetsen het ontwerp op de steen. Begin eventueel eerst op papier als dat helpt om je idee beter op te zetten dan direct op de steen aan de slag te gaan. Door je idee op de steen te schetsen kun je het ontwerp nauwkeuriger schilderen.

- H-potloden zijn geweldig voor lichte schetsen met strakke lijnen.
- Gebruik het potlood lichtjes, zodat de lijnen niet te zien zijn door lichtere verf.

Verzamel je verf. Gebruik tubes acrylverf, zoals Liquitex, of verf voor buitengebruik, zoals Plaid. Ideaal is echter acryl buitenverf. Het is ideaal, omdat de verf is gemaakt voor het behandelen van poreuze oppervlakken, zoals steen, en tegen wisselende weersomstandigheden kan. Reguliere acrylverf zal overigens ook goed werken, als je van plan bent om de steen binnen te houden.

- De verf heeft een vogelhuisje als symbool op de bovenkant om aan te geven dat de verf veilig is voor buitengebruik.
- Zorg ervoor dat je een palet hebt om je verf op te mengen. Heb je die niet, dan kun je een oud bord gebruiken of vetvrij papier, of folie gevouwen rond een stuk karton.

Gebruik goedkope penselen. De steen zal de penselen verslijten als je hem ermee gaat beschilderen, vooral als het een harde steen is. Koop een goedkope set penselen in verschillende maten. Dit zodat je penselen hebt om te gebruiken voor de grotere oppervlakken, en de details kunt schilderen met een kleiner penseel.

- Als je een specifieke soort penseel wilt gebruiken, koop dan acrylpenselen die niet te zacht zijn.

Begin met het beschilderen van de grote oppervlakken. Een bekend probleem is dat veel mensen met de details beginnen zodat ze er daarna omheen moet verven. Verf eerste de grotere delen, zoals de basiskleur(en). Wanneer de grote vlakken zijn gedaan, laat je die drogen voordat je eraan gaat schilderen. Het is jouw keuze om één of beide zijden van de steen te beschilderen.

- Besluit je beide zijden te verven, laat de verf aan een kant dan in ieder geval een paar uur tot een dag drogen, voor je de andere kant gaat beschilderen.

Verf de kleinere vlakken. Verf kleuren in lagen over elkaar, voeg textuur toe en schilder de kleine details. Je kunt dit ook doen met een Sharpie of andere permanente markers. Dit is ook de tijd om kleine fouten die je wellicht hebt gemaakt weg te werken.

- Wacht tot de verf droog is om een volgende laag aan te brengen. Gebruik geen donkere kleuren over donkere kleuren of lichte kleuren over lichte kleuren. Breng kleurlagen aan die voldoende contrast hebben, zodat de tweede laag de eerste niet helemaal bedekt.
- Gebruik eventueel een spons voor textuur die eruit ziet als gebladerte. Verscheuren een keukenspons, doop het in de verf en spons het op de steen.
- Om fouten te corrigeren kun je verf in één kleur over de fout schilderen, totdat het niet meer opvalt, of maak van de fout iets anders. Je kunt bijvoorbeeld over een vogel in de 'lucht' schilderen, en die eruit laten zien als een wolk.

De afwerking

Laat de steen drogen. Leg de steen ergens veilig te drogen waar het niet zal worden aangeraakt of verplaatst. Zodra je hebt geschilderd wat je wilt, laat je de steen ten minste enkele uren of een dag drogen. Denk je dat de steen droog is, controleer dit dan eerst, om er zeker van te zijn dat elk deel ervan is opgedroogd.

Signeer met je naam en datum. Je kunt je naam en datum erop schrijven om te onthouden wanneer je de steen hebt beschilderd. Dit is vooral goed als je dit samen met kinderen doet. Gebruik een Sharpie of andere permanente marker op de steen, zodat het er niet makkelijk afgewreven kan worden. Spuit er vernis overheen. Wanneer de steen minstens een dag heeft kunnen drogen, werk je hem af door er heldere urethaan overheen te spuiten. Hiermee voorkom je dat de verf craquelé wordt en gaat afschilferen. Doe dit buiten of op een goed geventileerde plek, zodat je de dampen niet inademt.

- Dit moet gebeuren door een volwassene, of een ouder kind onder toezicht van een volwassene.

Stel je steen ten toon. Als je de steen te nagedachtenis aan een specifieke gebeurtenis maakt kun je er een monumentje van maken. Bijvoorbeeld op 4 mei bij een oorlogsgraf plaatsen.

Variante 2: stenen slijpen (oudere speltakken)

Er zijn drie belangrijke types accessoires wanneer het gaat om graveren:

Hogesnelheidsfrezen zijn gevarieerde accessoires die zeer geschikt zijn voor graveren evenals voor het frezen van profielen, uithollingen en groeven. Perfect voor het graveren van zachte materialen als hout en leer.

Graveerfrezen zijn ook geschikt voor precisiewerk, vooral wanneer het materiaal niet te hard is.

Werken net zo goed op hout en kunststof als op zachtere metalen als messing.

Diamantstiften zijn speciaal ontworpen voor fijn precisiewerk. De bits zijn bekleed met diamantdeeltjes, zodat ze perfect zijn voor het graveren van hardere materialen als glas.

Kies de juiste hulpstukken voor je graveerproject

Zie hulpstukken als iets wat je helpt om je project net wat vlotter te laten verlopen. De flexibele as is snel aan je Dremel bevestigd en de kabel van 127 mm zorgt voor meer comfort en flexibiliteit tijdens gebruik. Het gewicht van de Dremel wordt opgevangen – perfect voor het graveren van een wijnglas bijvoorbeeld. Een ander handig hulpstuk is de detailhandgreep die op elk roterend gereedschap met een neusstuk met schroefdraad past. Het gewicht van het gereedschap wordt overgebracht naar je handpalm voor een betere balans en controle. Dit is erg praktisch bij precisiewerk zoals graveren, snijden, etsen en polijsten.

Kies een materiaal waarmee je wilt beginnen met graveren

Wanneer je een beginner bent in graveren, is het beter om voor iets zachters te kiezen. Waarom? Het is gewoon gemakkelijker om de mate van controle te verkrijgen die je wilt bij het gebruik van je Dremel gereedschap. Dat is dus handig voor beginners. Metalen zoals messing en koper zijn het zachtst (dus laat dat titanium horloge liggen tot je wat meer ervaring hebt!).

Focus on the SHAPE

Bij het kiezen van een voorwerp om te beginnen met graveren, is materiaal niet de enige belangrijke factor waar je rekening mee moet houden. Let net als bij het denken aan zachte materialen (zoals zachte metalen, leer of hout) op de vorm van het oppervlak. De beste vorm voor een beginner? Alles wat vlak is. Bij vlakke oppervlakken hoef je je geen zorgen te maken over hoeken of hoef je het voorwerp of het gereedschap niet steeds anders te plaatsen. Je hoeft alleen maar te voelen hoe het gereedschap in je hand ligt tijdens het graveren. Daar ligt je focus en dat is precies wat een beginner nodig heeft. Glazen onderzetters, metalen platen en houten kaasplankjes zijn goede voorwerpen om mee te beginnen. Nog een goede start? Een leren hoesje voor je telefoon. Bekijk hier onze stap-voor-stap instructies.

Neem de juiste veiligheidsmaatregelen

Nu je de juiste gereedschappen voor de klus hebt en een oppervlak dat klaar is om te worden gegraveerd, jeuken je handen waarschijnlijk al om te beginnen. Maar voordat je gaat beginnen, is het tijd voor een snelle veiligheidsinstructie. Bescherm je handen met leren handschoenen; deze beschermen je niet alleen tegen sneden en krassen, maar slijten ook minder snel. Veiligheidsbril en stofmasker zijn ook noodzakelijke benodigdheden – je wilt geen piepkleine glas- of metaaldeeltjes inademen (of deze in je ogen krijgen). En als de antieke schaal die je op het oog hebt, tekenen van roest vertoont, leg dan je graveergereedschap weg. Roestdeeltjes zijn schadelijk voor de gezondheid.

Bereid het materiaal voor

Als je glas graveert, zorg er dan voor dat dit schoon en droog is. Verwijder alle sporen van vet en afwasmiddel, zodat je alles goed ziet, maar ook om er bij de overdracht fase (stap 7) voor te zorgen dat je geen problemen krijgt. Hout graven? Zorg ervoor dat het onbehandeld is. Als je per se een stuk hout wilt graven dat al is geveerd, moet je dit vóór je gaat beginnen afschuren en afvegen met een vochtige doek. Zodra het oppervlak schoon en droog is, kun je beginnen.

Breng je patroon over op het materiaal

Je kunt altijd uit de vrije hand graven, maar een gedrukt patroon dat je kunt overtrekken, is een goede manier om te beginnen. Gebruik carbonpapier om een patroon op een metalen oppervlak over te brengen. Leg het papier eenvoudig op het metalen oppervlak, leg het patroon eroverheen en trek het met een potlood over. Glas graven is nog gemakkelijker: leg het patroon onder het glas en je kunt het zien en als voorbeeld gebruiken. Zorg er wel voor dat het goed vastzit aan het glas, zodat het niet heen en weer beweegt tijdens het graven.

TIP: kijk er altijd recht op – kijk je in een hoek, dan kunnen je lijnen sneller scheef worden.

Pak het gereedschap als een pen vast

Wanneer het gaat om het graven zelf, is het gemakkelijker om het Dremel gereedschap – of de flexibele as – als een pen of potlood vast te pakken. Dit is al een beweging waar je vertrouwd mee bent, dus is het logisch dat deze vertrouwdheid je meer vertrouwen geeft bij het hanteren van je graveermachines. Dat brengt ons bij een andere erg belangrijke tip: geloof in jezelf. Wanneer je pas begint met graven, kan het even duren tot alles naar wens gaat – en dat is normaal. Oefen, heb geduld met jezelf en zet door: je vertrouwen groeit en zo ook je graveervaardigheden. En dat is waar het echt leuk gaat worden.

De afsluiting

Deze stenen kun je als een soort herinneringsteken bij diverse oorlogsgraven en monumenten plaatsen. Leg ze mooi op een mooie schaal of op een respectabele manier bij het graf. Dat kan natuurlijk op 4 mei maar dat kan ook op andere momenten, bijvoorbeeld 15 augustus (einde tweede wereld oorlog wereld wijd). Dat kan als groep maar ook individueel.

Je kunt de steen ook als decoratie gebruiken, of op een andere manier inzetten. Je kunt het op een dienblad plaatsen, of op de vensterbank. Je kunt het gebruiken als een presse-papier of als de steen groot genoeg is, gebruiken als stapsteen in de tuin. Je kunt de steen ook cadeau doen aan een vriend, als teken van waardering

Benodigd materiaal

- Platte en ronde stenen
- Verf: bijvoorbeeld plakkaatverf of acrylverf
- Transparante lak of vernis

Veiligheid

Let op dat je uitwasbare verf gebruikt of beschermende kleding draagt

Tips

- Ben je klaar, dan moeten de penseelen goed met water en zeep worden schoongemaakt. Tijdens het schilderen bewaar je het penseel niet in water, want daarmee beschadig je de punt. Spoel het penseel en leg het bovenop een natte spons of kleine handdoek.
- Je kunt ideeën opdoen wat je zou kunnen schilderen door online afbeeldingen van beschilderde stenen te zoeken, of een steen te kiezen die al een onderwerp suggereert, zoals een vis of bloem.
- Op sommige plekken zijn er strenge regels over het verstoren van natuur. En daarnaast getuigt het niet van veel respect voor het ecosysteem wanneer je dat geheel of gedeeltelijk vernietigt. Zorg ervoor dat de steen die je kiest door het meenemen ervan geen levend ding (plant of dier) nadelig beïnvloedt.
- Sommige kleuren uit een tube verf zijn wellicht niet geschikt voor jonge kinderen om te hanteren. Let op of er een gezondheidswaarschuwing op de tube staat.
- Voor meer informatie over de scouting in de oorlog en het helpen bij de herdenking: Kijk op: [scouting en herdenken](#).
- Deze activiteit heeft betrekking op het duurzame ontwikkelingsdoel: Doel 16 Vrede, veiligheid en rechtvaardigheid.